

MERSİN ÜNİVERSİTESİ KILIKIA ARKEOLOJİSİNİ ARAŞTIRMA MERKEZİ
YAYINLARI
MERSIN UNIVERSITY PUBLICATIONS OF THE RESEARCH CENTER OF
CILICIAN ARCHAEOLOGY

OLBA XXIX (Ayrıbasım / Offprint)

KAAM YAYINLARI

OLBA

XXIX

© 2021 Mersin Üniversitesi/Türkiye

ISSN 1301 7667

Yayıncı Sertifika No: 18698

OLBA dergisi;

ARTS & HUMANITIES CITATION INDEX, EBSCO, PROQUEST

ve

TÜBİTAK-ULAKBİM Sosyal Bilimler Veri Tabanlarında taranmaktadır.

Alman Arkeoloji Enstitüsü'nün (DAI) Kısaltmalar Dizini'nde 'OLBA' şeklinde yer almaktadır.

OLBA dergisi hakemlidir. Makalelerdeki görüş, düşünce ve bilimsel değerlendirmelerin yasal sorumluluğu yazarlara aittir.

The articles are evaluated by referees. The legal responsibility of the ideas, opinions and scientific evaluations are carried by the author.

OLBA dergisi, Mayıs ayında olmak üzere, yılda bir kez basılmaktadır.

Published each year in May.

KAAM'ın izni olmadan OLBA'nın hiçbir bölümü kopya edilemez.

Alıntı yapılması durumunda dipnot ile referans gösterilmelidir.

It is not allowed to copy any section of OLBA without the permit of the Mersin University

(Research Center for Cilician Archaeology / Journal OLBA)

OLBA dergisinde makalesi yayımlanan her yazar, makalesinin baskı olarak ve elektronik ortamda yayımlanmasını kabul etmiş ve telif haklarını OLBA dergisine devretmiş sayılır.

Each author whose article is published in OLBA shall be considered to have accepted the article to be published in print version and electronically and thus have transferred the copyrights to the Mersin University

(Research Center for Cilician Archaeology / Journal OLBA)

OLBA'ya gönderilen makaleler aşağıdaki web adresinde ve bu cildin giriş sayfalarında belirtilen formatlara uygun olduğu takdirde basılacaktır.

Articles should be written according to the formats mentioned in the following web address.

Redaktion: Doç. Dr. Deniz Kaplan

OLBA'nın yeni sayılarında yayınlanması istenen makaleler için yazışma adresi:

Correspondance addresses for sending articles to following volumes of OLBA:

Prof. Dr. Serra Durugönül

Mersin Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi, Arkeoloji Bölümü

Çiftlikköy Kampüsü, 33342 Mersin - TURKEY

Diğer İletişim Adresleri

Other Correspondance Addresses

Tel: +90 324 361 00 01 • 14730 / 14734

Fax: +90 324 361 00 46

web mail: www.kaam.mersin.edu.tr

www.olba.mersin.edu.tr

e-mail: sdurugonul@gmail.com

Baskı / Printed by

Sonsöz Gazetecilik, Matbaacılık, Rek. İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti.

İvedik Mah. Matbaacılar Sit. 1341. Cad. No: 56-58 İvedik OSB - Yenimahalle / ANKARA

Tel: +90 312 394 57 71 Fax: +90 312 394 57 74 • Sertifika No: 18698

Grafik / Graphic

Digilife Dijital Basım Yay. Tan. ve Org. Hiz. San. ve Tic. Ltd. Şti.

Güvenevler Mah. 1937 Sk. No.33 Yenişehir / MERSİN

Tel: +90 324 231 14 16 • www.digilifemersin.com

MERSİN ÜNİVERSİTESİ KILIKIA ARKEOLOJİSİNİ ARAŞTIRMA MERKEZİ
(KAAM) YAYINLARI-XXIX

MERSIN UNIVERSITY PUBLICATIONS OF THE RESEARCH CENTER OF
CILICIAN ARCHAEOLOGY (KAAM)-XXIX

Editörler

Serra DURUGÖNÜL
Murat DURUKAN
Gunnar BRANDS
Deniz KAPLAN

OLBA Bilim Kurulu

Prof. Dr. Mehmet ÖZDOĞAN (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Fikri KULAKOĞLU (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Serra DURUGÖNÜL (Mersin Üniversitesi)
Prof. Dr. Marion MEYER (Viyana Üniversitesi)
Prof. Dr. Susan ROTROFF (Washington Üniversitesi)
Prof. Dr. Kutalmış GÖRKAY (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. İ. Hakan MERT (Uludağ Üniversitesi)
Prof. Dr. Eda AKYÜREK-ŞAHİN (Akdeniz Üniversitesi)
Prof. Dr. Yelda OLCAY-UÇKAN (Anadolu Üniversitesi)

MERSİN

2021

İçindekiler / Contents

Gülsün Umurtak – Fatih Çongur The Early Bronze Age II Settlement at Bademağacı Höyük: An Evaluation of the Pottery and Beak Spouted Jugs (<i>Bademağacı İlk Tunç Çağı Yerleşmesi: Çömlekçilik ve Gaga Ağzılı Testiler Üzerine Bazı Değerlendirmeler</i>)	1
Mahmut Bilge Baştürk – Elif Baştürk A Bronze Bowl with Swivelling Handle from Şarhöyük – Dorylaion (<i>Şarhöyük – Dorylaion’dan Döner Halka Kulplu Tunç Bir Kap</i>)	25
Elif Genç Tilbaşar Erken Tunç Çağı Pişmiş Toprak Figürinleri Üzerine Bir Değerlendirme (<i>An Evaluation on the Early Bronze Age Terracotta Figurines of Tilbaşar</i>)	47
Éric Jean The ‘Hilani’: A Late Bronze Age Amuq-Cilician or Syro-Cilician Architectural Tradition? (<i>‘Hilani’: Bir Geç Tunç Çağı Amuq-Kilikia veya Syro-Kilikia Mimari Geleneği?</i>)	77
K. Serdar Girginer Tatarlı Höyük’ten Geç Hitit Çağı’na Ait Bir ‘Sürme Kutusu’ (<i>A ‘Kohl Box’ from the Neo-Hittite Period from Tatarlı Höyük</i>)	109
Daniş Baykan MÖ 1. Binde Makara Küpeler: Tanımlama ve Tespit (<i>Ear Spools from 1st Millennium BC: Definition and Identification</i>)	137
Gül Işın – Hacer Sancaktar Arykanda - Arif Kale’den Hayvanlar Eşliğindeki Tanrıça Heykelciği (<i>Goddess Figurine with Animals from Arykanda - Arif Kale</i>)	167
Mustafa Şahin Knidos Yuvarlak Tapınak Terası Pişmiş Toprak Adak Protomları (<i>The Terracotta Votive Protoms from the Round Temple Terrace at Cnidus</i>)	189
Sabri Arıcı Myrleia/Apameia’dan (Bursa/Mudanya) Bir Bronz Çocuk Heykeli (<i>Eine Bronze Kinder-Statue aus Myrleia/Apameia (Bursa/Mudanya)</i>)	227

Hasan Kasapoğlu – Cevat Başaran Parion Odeionu’nda Bulunan Artemis/Diana Heykeli (<i>An Artemis/Diana Statue from the Odeon of Parion</i>)	245
Şehnaz Eraslan – Ahmet Ali Altın Nikaia’dan (İznik) Alışılmışın Dışında Bir Sütunlu Lahit (<i>An Extraordinary Columnar Sarcophagus from Nikaia</i>)	269
Deniz Kaplan – İ. Ethem Koçak – Ali Alkan Kappadokia’da Bir Anıt: Ozan Köyü Anıt Mezarı ve Legio XII Fulminata (<i>Monument from Kappadokia: Monumental Tomb in Ozan Köyü and the Legio XII Fulminata</i>).....	287
Murat Taşkiran Son Araştırmalar Işığında Sillyon Roma Hamamı (<i>The Roman Bath at Sillyon in the Light of Recent Researches</i>)	313
Bilge Hürmüzlü – Burak Sönmez A New Member of the Late Roman D Koiné? A New Red-Slipped Pottery Group Found at Seleukeia Sidera (<i>Geç Roma D Koinési’nin Yeni Bir Üyesi mi? Seleukeia Sidera’da Ele Geçen Yeni Bir Grup Kırmızı Astarlı Seramik</i>)	349
Burhan Varkıvanç – Hülya Kökmen-Seyirci Cumanın Camii’ndeki Erken Bizans Dönemi Paye Başlıkları (<i>Pier Capitals Dated to the Early Byzantine Period in Cumanın Camii</i>)	363
Vedat Keleş – Kasım Oyarçın Parion Tiyatrosu Hyposcaenium Bölümü’nden Ele Geçen Geç Roma Dönemi Sikkeleri Üzerine Değerlendirmeler (<i>Evaluations on Late Roman Coins Recovered from the Hyposcaenium Section of the Theater in Parion</i>)	391
Erkan Kurul Eskiçağ Thalassografisi Çerçevesinde ‘Ege Denizi’ Adlandırmaları (<i>Naming the ‘Aegean Sea’ within the Scope of Ancient Thalassography</i>).....	423
Savaş Dinçer Lenger Price 2803: Reattribution of a Macedonian Regal Bronze Coin from Western Asia Minor to Tarsus in Cilicia (<i>Price 2803: Küçük Asya’nın Batısına Atfedilen Bir Makedon Kralı Bronz Sikkenin Tarsus’a (Kilikya) Reatribüsyonu</i>).....	445

Mehmet Alkan – İlker Işık	
Savatra Antik Kentinden Yeni Adak Yazıtları (<i>New Votive Inscriptions from the Ancient City of Savatra</i>).....	457
Gülcan Kaşka – Elif Akgün-Kaya	
Apollonia'dan Yeni Bir Onurlandırma Yazıtı: Cornutus Sülalesinin Değerlendirilmesi (<i>A New Honorary Inscription from Apollonia: An Assessment of the Cornuti Family</i>).....	475
Elif Alten-Güler	
Perge'den Üç Yeni Yazıt (<i>Three New Inscriptions From Perge</i>).....	491

MERSİN ÜNİVERSİTESİ
KILIKIA ARKEOLOJİSİNİ ARAŞTIRMA MERKEZİ
BİLİMSEL SÜRELİ YAYINI 'OLBA'

Amaç

Olba süreli yayını; Küçükasya, Akdeniz bölgesi ve Ortadoğu'ya ilişkin orijinal sonuçlar içeren Arkeolojik çalışmalarda sadece belli bir alan veya bölge ile sınırlı kalmaksızın 'Eski Çağ Bilimleri'ni birbirinden ayırmadan ve bir bütün olarak benimseyerek bilim dünyasına değerli çalışmaları sunmayı amaçlamaktadır.

Kapsam

Olba süreli yayını Mayıs ayında olmak üzere yılda bir kez basılır. Yayınlanması istenilen makalelerin en geç her yıl Kasım ayı sonunda gönderilmiş olması gerekmektedir.

1998 yılından bu yana basılan Olba; Küçükasya, Akdeniz bölgesi ve Ortadoğu'ya ilişkin orijinal sonuçlar içeren Prehistorya, Protohistorya, Klasik Arkeoloji, Klasik Filoloji (ile Eskiçağ Dilleri ve Kültürleri), Eskiçağ Tarihi, Nüvizmatik ve Erken Hıristiyanlık Arkeolojisi alanlarında yazılmış makaleleri kapsamaktadır.

Yayın İlkeleri

1. a- Makaleler, Word ortamında yazılmış olmalıdır.
b- Metin 10 punto; özet, dipnot, katalog ve bibliografya 9 punto olmak üzere, Times New Roman (PC ve Macintosh) harf karakteri kullanılmalıdır.
c-Dipnotlar her sayfanın altına verilmeli ve makalenin başından sonuna kadar sayısal süreklilik izlemelidir.
d-Metin içinde bulunan ara başlıklarda, küçük harf kullanılmalı ve koyu (bold) yazılmalıdır. Bunun dışındaki seçenekler (tümünün büyük harf yazılması, alt çizgi ya da italik) kullanılmamalıdır.
2. Noktalama (tireler) işaretlerinde dikkat edilecek hususlar:
 - a) Metin içinde her cümlelerin ortasındaki virgülden ve sonundaki noktadan sonra bir tab boşluk bırakılmalıdır.
 - b) Cümle içinde veya cümle sonunda yer alan dipnot numaralarının herbirisi noktalama (nokta veya virgül) işaretlerinden önce yer almalıdır.

c) Metin içinde yer alan “fig.” ibareleri, parantez içinde verilmeli; fig. ibaresinin noktasından sonra bir tab boşluk bırakılmalı (fig. 3); ikiden fazla ardışık figür belirtiliyorsa iki rakam arasına boşluksuz kısa tire konulmalı (fig. 2-4). Ardışık değilse, sayılar arasına nokta ve bir tab boşluk bırakılmalıdır (fig. 2. 5).

d) Ayrıca bibliyografya ve kısaltmalar kısmında bir yazar, iki soyadı taşıyorsa soyadları arasında boşluk bırakmaksızın kısa tire kullanılmalıdır (Dentzer-Feydy); bir makale birden fazla yazarlı ise her yazardan sonra bir boşluk, ardından uzun tire ve yine boşluktan sonra diğer yazarın soyadı gelmelidir (Hagel – Tomaschitz).

3. “Bibliyografya ve Kısaltmalar” bölümü makalenin sonunda yer almalı, dipnotlarda kullanılan kısaltmalar, burada açıklanmalıdır. Dipnotlarda kullanılan kaynaklar kısaltma olarak verilmeli, kısaltmalarda yazar soyadı, yayın tarihi, sayfa (ve varsa levha ya da resim) sıralamasına sadık kalınmalıdır. Sadece bir kez kullanılan yayınlar için bile aynı kurala uyulmalıdır.

Bibliyografya (kitaplar için):

Richter 1977 Richter, G., Greek Art, New York.

Bibliyografya (Makaleler için):

Corsten 1995 Corsten, Th., “Inchriften aus dem Museum von Denizli”, Ege Üniversitesi Arkeoloji Dergisi III, 215-224, lev. LIV-LVII.

Dipnot (kitaplar ve makaleler için)

Richter 1977, 162, res. 217.

Diğer Kısaltmalar

age.	adı geçen eser
ay.	aynı yazar
vd.	ve devamı
yak.	yaklaşık
v.d.	ve diğerleri
y.dn.	yukarı dipnot
dn.	dipnot
a.dn.	aşağı dipnot
bk.	Bakınız

4. Tüm resim, çizim ve haritalar için sadece "fig." kısaltması kullanılmalı ve figürlerin numaralandırılmasında süreklilik olmalıdır. (Levha, Resim, Çizim, Şekil, Harita ya da bir başka ifade veya kısaltma kesinlikle kullanılmamalıdır).

5. Bir başka kaynaktan alıntı yapılan figürlerin sorumluluğu yazara aittir, bu sebeple kaynak belirtilmelidir.
6. Makale metninin sonunda figürler listesi yer almalıdır.
7. Metin yukarıda belirtilen formatlara uygun olmak kaydıyla 20 sayfayı geçmemelidir. Figürlerin toplamı 10 adet civarında olmalıdır.
8. Makaleler Türkçe, İngilizce veya Almanca yazılabilir. Türkçe yazılan makalelerde yaklaşık 500 kelimelik Türkçe ve İngilizce yada Almanca özet kesinlikle bulunmalıdır. İngilizce veya Almanca yazılan makalelerde ise en az 500 kelimelik Türkçe ve İngilizce veya Almanca özet bulunmalıdır. Makalenin her iki dilde de başlığı gönderilmelidir.
9. Özeti altında, Türkçe ve İngilizce veya Almanca olmak üzere altı anahtar kelime verilmelidir.
10. Metin, figürler ve figürlerin dizilimi (layout); ayrıca makale içinde kullanılan özel fontlar 'zip'lenerek, We Transfer türünde bir program ile bilgisayar ortamında gönderilmelidir; çıktı olarak gönderilmesine gerek yoktur.
11. Figürlerde çözünürlük en az 300 dpi; format ise tif veya jpeg olmalıdır.

MERSIN UNIVERSITY
‘RESEARCH CENTER OF CILICIAN ARCHAEOLOGY’
JOURNAL ‘OLBA’

Scope

Olba is printed once a year in May. Deadline for sending papers is the end of November each year.

The Journal ‘Olba’, being published since 1998 by the ‘Research Center of Cilician Archeology’ of the Mersin University (Turkey), includes original studies done on prehistory, protohistory, classical archaeology, classical philology (and ancient languages and cultures), ancient history, numismatics and early christian archeology of Asia Minor, the Mediterranean region and the Near East.

Publishing Principles

1. a. Articles should be written in Word programs.
 - b. The text should be written in 10 puntos ; the abstract, footnotes, catalogue and bibliography in 9 puntos ‘Times New Roman’ (for PC and for Macintosh).
 - c. Footnotes should take place at the bottom of the page in continuous numbering.
 - d. Titles within the article should be written in small letters and be marked as bold. Other choices (big letters, underline or italic) should not be used.
2. Punctuation (hyphen) Marks:
 - a) One space should be given after the comma in the sentence and after the dot at the end of the sentence.
 - b) The footnote numbering within the sentence in the text, should take place before the comma in the sentence or before the dot at the end of the sentence.
 - c) The indication fig.:
 - *It should be set in brackets and one space should be given after the dot (fig. 3);
 - *If many figures in sequence are to be indicated, a short hyphen without space between the beginning and last numbers should be placed (fig. 2-4); if these are not in sequence, a dot and space should be given between the numbers (fig. 2. 5).

- d) In the bibliography and abbreviations, if the author has two family names, a short hyphen without leaving space should be used (Dentzer-Feydy); if the article is written by two or more authors, after each author a space, a long hyphen and again a space should be left before the family name of the next author (Hagel – Tomaschitz).
3. The ‘Bibliography’ and ‘Abbreviations’ should take part at the end of the article. The ‘Abbreviations’ used in the footnotes should be explained in the ‘Bibliography’ part. The bibliography used in the footnotes should take place as abbreviations and the following order within the abbreviations should be kept: Name of writer, year of publishment, page (and if used, number of the illustration). This rule should be applied even if a publishment is used only once.

Bibliography (for books):

Richter 1977 Richter, G., Greek Art, New York.

Bibliography (for articles):

Corsten 1995 Corsten, Th., “Inschriften aus dem Museum von Denizli”, Ege Üniversitesi Arkeoloji Dergisi III, 215-224, pl. LIV-LVII.

Footnotes (for books and articles):

Richter 1977, 162, fig. 217.

Miscellaneous Abbreviations:

op. cit.	in the work already cited
idem	an author that has just been mentioned
ff	following pages
et al.	and others
n.	footnote
see	see
infra	see below
supra	see above

4. For all photographs, drawings and maps only the abbreviation ‘fig.’ should be used in continous numbering (remarks such as Plate, Picture, Drawing, Map or any other word or abbreviaton should not be used).
5. Photographs, drawings or maps taken from other publications are in the responsibility of the writers; so the sources have to be mentioned.
6. A list of figures should take part at the end of the article.

7. The text should be within the remarked formats not more than 20 pages, the drawing and photographs 10 in number.
8. Papers may be written in Turkish, English or German. Papers written in Turkish must include an abstract of 500 words in Turkish and English or German. It will be appreciated if papers written in English or German would include a summary of 500 words in Turkish and in English or German. The title of the article should be sent in two languages.
9. Six keywords should be remarked, following the abstract in Turkish and English or German.
10. Figures should be at least 300 dpi; tif or jpeg format are required.
11. The article, figures and their layout as well as special fonts should be sent by e-mail (We Transfer).

PERGE'DEN ÜÇ YENİ YAZIT

Elif ALTEN-GÜLER *

ABSTRACT

Three New Inscriptions from Perge

This article introduces three new Greek inscriptions found in Perge during the excavation seasons of 2012 and 2015, which were carried out by the Antalya Museum. The first inscription has 2 columns and it is noticed that the father, whose name is unknown in the first column, C. Ateius Aelianus Capito, thought to be an Italic family, erected the statue of his wife and then the son Capito honored the mother (?). The second one is an house altar set up by Soupatros for his propator Serenos. The last one is a fragment found in 2012, for that a completion proposal is made. The proposal is that the inscriptions may be an honorary inscription that belongs to C. Iulius Cornutus Bryoninus, a member of the Iulii Cornutii of Perge.

Keywords: Perge, 1st-IVth century AD, Gaius Ateius Aelianus Capito, Serenos, fragment.

ÖZ

Bu makalede, Antalya Müzesi tarafından yürütülen 2012 ve 2015 yılı kazı sezonu sırasında Perge'de ele geçen 3 yeni Hellence yazıt bilim dünyasına tanıtılacaktır. İlki, 2 sütunlu bir yazıt olup İtalic kökenli bir aile olduğu düşünülen ve adı ilk sütunda bilinmeyen C. Ateius Aelianus Capito'nun babası olan kişinin eşinin heykelini diktiği ve ardından oğul Capito'nun anne(?) yi onurlandırdığı anlatılmaktadır. Ev sunağı olan ikinci yazıt ise Soupatros'un dede Serenos'u onurlandırması yer almaktadır. Son yazıt ise 2012 yılında kentten ele geçen fragman parçasına tamamlama önerisidir. Yazıtın Perge'li Iulii Cornuti ailesinden C. Iulius Cornutus Bryoninus'a ait onurlandırma yazıtı olma ihtimali öneri olarak sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Perge, MS I-IV. yüzyıl, Gaius Ateius Aelianus Capito, Serenos, fragman.

* Arş. Gör. Elif ALTEN-GÜLER, Akdeniz Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü, Antalya-TR.
E-Posta: elifalten@gmail.com. Orcid No: 0000-0001-7666-7141

Gaius Ateius Aelianus Capito (fig. 1)

2012 yılında yapılan kazı çalışmaları sonucunda¹ Batı Sütunlu Caddeden ele geçen kireç taşı malzemenin yan taraflarında kenet izleri mevcuttur. Bu izlerden, bloğun sağ ve sol yanında birer blok daha bulunması muhtemeldir. Yazıt 3 parça olarak ele geçmiş ve Antalya Müzesi'ndeki restoratörler tarafından birleştirilmiştir. Sağ üst tamamen kırık olmakla birlikte birleştirilen taşın üst kısmında, sol tarafta sadece belirli harflerin izleri bulunmakta ve geri kalan harfler seçilememektedir. Sağ tarafta ise ilk satır aşınma yüzünden tamamen okunamaz durumdadır. Hellence yazıt 2 sütundan oluşmaktadır.

Şu anki yeri: Eski Alman Barakası taş tarlası (Doğu Sütunlu Cadde-restorasyon alanı)

Ölçüler: Yük.: 0.70 m Gen.: 1.45 m Der.: 0.35 m H.Y.: 0.03 m

Tarih: MS II. yüzyıl sonu III. yüzyıl başı (harf karakterinden dolayı)

A.

[. Ἀτήϊ]ος [Αἰλιαν]ός Καπίτω[v]

δημιουργήσας καὶ ἄρξας τὴν

[μ]εγάλην ἀρχὴν^v ζῶν^{vac.}

τὸν ἀνδριάντα ἀνέστησεν

τῆς γυναικὸς αὐτοῦ^{vac.}

B.

[ἐτείμησεν τὴν]

[δεῖνα? τὴν μητέρα?]

τελευτ[ήσας]α[v]

ἐπιτείμως

Γ(άιος) Ἀτήϊος Αἰλιανός

vac. Καπίτων vac.

Sütun A Çeviri: Demiourgosluk yapan ve yüksek mevkiide görevde bulunmuş [(M.?) Ate]ius [Aelian]us Capito yaşarken, kendi eşinin heykelini dikti.

Sütun B Çeviri: C. Ateius Aelianus Capito, azize bir şekilde ölen [annesini? falancayı onurlandırdı].

Sütun A: Str 1-3: İlk satırda -os ile biten iki kelime muhtemel iki/üç isim barındıran erkek ismi olarak beklenmektedir. İlk sütundaki ele geçmeyen ismin, ikinci sütunda ismi zikriledilen C. Ateius Aelianus Capito'nun babası olması beklenmekte ve aynı ismi içerdiği düşünülmektedir. Baba Capito'nun demiourgos² unvanı alması ve bu memuriyetin kentteki *eponymos* memuriyetlerinden olması, bu ailenin kentin ileri gelenlerinden olması ihtimalini güçlendirmektedir³. Bu memuriyeti üstlenen kişi imparator kültü baş rahipliği de yapmış olmalıdır.

ἄρξας τὴν μεγάλην ἀρχὴν ifadesi çeviride “yüksek mevki” olarak kullanılmıştır. Anadolu'daki yazıtlar incelendiğinde C. Marek (1993, 103; 110), Paphlagonia

1 Antalya Müze Müdürlüğüne 2012 yılında başlatılan Perge kazılarında 2016 yılı itibari ile epigrafi üyesi olduğumuz ve kent ile ilgili yapılan çalışmalar için bk. Yılmaz 2016; Alten-Güler 2018; 2020a; 2020b; Alten-Güler – Kileci 2018; Tüner-Önen 2018; Kileci 2019; 2020; Tüner-Önen 2018; 2020; Tüner-Önen – Arslan 2019.

2 Kentte yer alan *demiourgos* memuriyeti için bk. I.Perge 56; 58; 61; 63; 117-118; 120-121; 123-125; 145; 174; 178-179; 182; 193; 199; 252; 254; 257; 305; 317; 322-323; 352; 502; 517.

3 IGR III, 796; Schoeffer 1901, 2860-2862; Sher 1992, 240;

Bölgesi'ndeki bir yazıtta⁴ bu ifade için "...er gab ihm eine bedeutende führungsstelle...=.ona liderlik pozisyonu verdi.." şeklinde bahsetmektedir. Mason (1974, 110)'a göre ἀρχή latince *magistratus*'un (yönetici) karşılığı olarak verilmekte ve askeri komuta şeklinde geçmektedir. Ayrıca bölgesel anlamdan ziyade sınırlar içerisinde tayin edilen komuta anlamı da taşımaktadır.

Str 4: τὸν ἀνδριάντα ifadesine yazıt taşıyıcısının üzerinde heykel kaidesinin bulunması gerekir. Malzemenin üzerinde bir adet heykele ait delik bulunmaktadır. ἀνίστημι fiili ile heykelin bu taşın üzerine dikildiği ifade edilmiştir.

Sütun B: Str 1-4: Yazıtın ilk iki satırı tamamen okunamazken τελευτάω fiili *participium femininum accusativus singularis* şeklinde kadını niteleyecek şekilde çekimlenen kelime vefat etmek anlamına gelmektedir. İlk iki satırda bu kadını niteleyecek bir isim ya da aile bağı kullanılmalıdır. Ayrıca ilk sütunda aynı kadın geçtiği için kadınla ilgili bir kelime ve ilk sütunda yazıt ile ilgili fiil bulunduğu için burada da çekimli bir fiil beklenmektedir. Dördüncü satırdaki ἐπιτείμως⁵ ifadesi ise kişinin ölümüyle alakalı bir *adverbium* olmalıdır ve ölen kişinin öldükten sonra yüceltildiğini nitelemektedir.

Str 5-6: Gaius Ateius Aelianus Capito ismi kentte ilk kez kayıt altına alınmıştır. Gaius⁶ ve Capito⁷ isimleri kentte daha önceden bilinmektedir.

Yazıtın ilk kısmında yer alan kişi muhtemel ilk ismi bilinmeyen [(M?) Atei]us [Aelian]us Capito olmalıdır. İlk sütunda kendi eşinin heykelini diktirip onu onurlandırırken ikinci sütundaki oğul C. Ateius Aelianus Capito'nun ölen annesini onurlandığı düşünülmektedir. C. Ateius Aelianus Capito adının Ateius *gentilicium*'u kentte ilk kez kaydedilmiştir. Burada ailenin İtalik kökenli yeni bir *gens* olması söz konusudur. Perge'de yaşayan diğer İtalik kökenli *Cornutii* ve *Plancii* aileleri gibi bu aile de kentte önemli işlerde ve görevlerde bulunmuş olmalıydılar⁸. Birkaç üyesi dışında çok fazla bilgi sahibi olunmayan Ateius *gentilicium*'una ait ailenin en önemli üyelerinden biri olan MS 5 *consul suffectus* olan C. Ateius Capito'dur (PIR2 A, 1279). Bu kişi daha sonra L. Aelius (Gallus) Seianus'un oğlu C. Fonteius Capito Aelianus'u evlat edinmiş gözükmektedir⁹. Öyle ki yukarıdaki yazıtta geçen Aelianus *cognomen*'i belki de evlatlık durumunu doğrulamaktadır. Corsten (2010, 459)'e göre kişi Aelius ismi taşıyan aileden bu ismi alıp bu ada -ianos eklenerek *cognomen*'den önce kullanılması evlatlık olmasını doğrular niteliktedir. Ayrıca yazıtta geçen isim Ateius Aelianus Capito da kendi babasının isminde yer alacağı gibi bir üst jenerasyon olan büyük babadan geliyor olmalıdır (Corsten 2010, 462).

Serenos'un onurlandırması (fig. 2)

2015 yılında Doğu Caddesinin güneyinde ele geçen mermerden ev sunağdır. Üç

4 "...καλῶς τ' ἡλικίην τε βίην καὶ ἄντος ἔχοντα,| δῶκε δὲ οἱ μεγάλην ἀρχήν, νεκροφόρον ἄθλων [ἐ] στεφάνωσε καλῶς καὶ αὐτῷ τὸ σκῆπτρον ἔδωκεν,|"

5 Liddle – Scott 1892, 560 s.v. ἐπιτείμως, ov.

6 Gaius (Hellenice): I.Perge 36-38;40-47; 63; 127-128; 242; 259; (Latince): 39; 126-127; 389.

7 Capito: I.Perge 469.

8 Cornutii ailesi için bk. I.Perge 36-47; Plancii ailesi için bk. Mitchel 1974.

9 Summer 1965, 140.

satırlık Hellence yazıtın tamamı korunmuştur. Onurlandırma yazıtı olduğu anlaşılmıştır ve yazıtın üzerinde heykel deliği bulunmaktadır. Üç şerit şeklinde yazılmış yazıtın ilk ve üçüncü satırı profillendirilmiştir. Yazıt taşıyıcısının üstünde yaprak motifi bulunmaktadır. Motifli kısmın üst tarafı kırıktır. Alt satırın sağ ve sol kısmında da kırık kısımlar bulunmaktadır. Sigma harfi C şeklindedir. İlk satır geniş ve daha büyük punto ile yazılmışken iki ve üçüncü satırdaki harfler sıkıştırılarak daha ince formda kazanmıştır.

Şuanki yeri: Konteyner-8_9 / Eser 21

Ölçüler: Yük.: 0.22 m Gen.: 0.205 m Der.: 0.21 m H.Y.: 0.15 m

Tarih: MS III.-IV. yy (harf karakterine göre)

Σ^vερῆνον

2 τὸν προπάτορα Soupattros, atası/dedesı Serenos'u (onurlandırdı).

[Σ]ούπατρος

Serenos ismi kentte ve bölgede ilk kez belgelenmiştir¹⁰. Üçüncü satırdaki ilk harf tam okunamamakla birlikte taşın üzerindeki kalıntıdan sigma harfinin izlerini taşıdığı görülmektedir. Öyle ki isim Soupattros olarak yer almalıdır. Soupattros ismi kentte ilk kez karşılaşılrken geç dönem yazım özelliklerine istinaden bu ismin Sopattros (Σώπατρος) olma ihtimali daha yüksektir¹¹. Sopattros ismi Lykia-Pamphylia'da görülmektedir: TAM II, 41c; 93; 168; I.Side (II), 209. Προπάτωρ ifadesi ise "soy kurucu, ata, büyük baba" anlamına gelerek bu yazıtta Serenos'u nitelemektedir ve ata/dede olarak geçmektedir.

Gaius Iulius Cornutus Bryoninus'un Onurlandırması (?) (fig. 3a-b)

2012 yılında Batı sütunlu caddeden ele geçen yazıt fragmanı kireç taşından bir kaide parçası. Alt kısmı ve sol tarafı düz işlenmiş olan parçanın üst kısmı ve sağ tarafı kırık ve noksandır. Üzerinde görülebilen en az beş satırlık yazıt bulunmasına rağmen, yazıt taşıyıcı mantarlanmıştır. Omega harf karakteri Ω Roma İmparatorluk Dönemi'ne işaret etmektedir.

Şu anki yeri: Eski Alman Barakası taş tarlası (Doğu Sütunlu Cadde-restorasyon alanı)

Ölçüler: yük.: 0.44 m; gen.: 0.25 m; der.: 0.325 m; harf yük.: 0.02-0.03 m.

Tarih: MS I-II. yy.

[-----]

[-----]

ων[-----]

ΩΝ[-----]

άρ[-----]

ΑΡ[-----]

10 Kent ve bölgede bu isme ilk kez rastlanılmasına rağmen Asia Minor'deki örnekler için bk. I.Nikaia II (2), 1237; I.Ephesos 47; 99; I.Stratonikeia, 453; LGPN Va, 402-403; Vb, 382. s.v.Σερῆνος

11 ω harfi yerine ου diphtongunun kullanımı ile ilgili olarak Gignac 1976, 208-211. Ayrıca Asia Minor'deki Sopattros ismi için bk LGPN Va, 417-418; Vb, 395; Vc, 403 s.v. Σώπατρος

	βασ[-----]	ΒΑΣ[-----]
4	χθέν[τα-----]	ΧΘΕΝ[-----]
	νοθέτ[-----]	ΝΟΘΕΤ[-----]
	[-----]	[-----]
	Öneri-1:	Öneri-2:
00	[Γάϊον Ἰούλιον Κορνοῦ]-	00 [ὁ δῆμος ὁ
01	[τον Βρυ]-	ων [έτειμησεν vac.? ²]
	ων[εἴνον], vac.? ²	ἀρ[χιερέα τῶν Σε]-
	ἀρ[χιερασάμενον τῶν Σε]-	βασ[τῶν, ἀποδει]-
	βασ[τῶν καὶ ἀποδει]-	χθέν[τα δὲ καὶ ἀγω]-
	χθέν[τα δὲ καὶ ἀγω]-	5 νοθέτ[ην τῶν μεγάλων]
5	νοθέτ[ην τῶν μεγάλων	[Καισαρείων πενταετη]-
	[Καισαρείων ἀγώνων]	[ρικῶν ἀγώνων Γάϊον]
	[-----]	[Ἰούλιον Κορνοῦτον]
		[Βρυωνεῖνον]

Öneri-1 Çeviri: İmparatorların başrahipliğini yapmış olan, büyük *Caesareia agonlarına* atanmış *agonothetes* Gaius Iulius Cornutus Bryoninus'u (falanca onurlandırdı).

Öneri-2 Çeviri: ...kentinin halk meclisi, imparatorların başrahibi olan, beş yılda bir düzenlenen büyük *Caesareia agonlarına* atanmış *agonothetes* Gaius Iulius Cornutus Bryoninus'u (onurlandırdı).

İlgili yazıtın tamamlama önerisi, S. Şahin tarafından hazırlanmış olan *Perge* antik kentine ilişkin corpus'taki I.Perge 42-45 no'lu yazıtlar baz alınarak yapılmıştır. Söz konusu yazıtlar görece daha iyi korunmuş olup benzer ifadeler içermektedir. Yukarıda sunulan fragmanın da benzer ifadeleri alt alta taşınması nedeniyle bu fragmanın C. Iulius Cornutus Bryoninus'a ait onurlandırma yazıtı olması beklenmektedir. İlk ve son satırlarda öneride bulunduğu gibi ya onurlandırılan kişinin adı *accusativus* formda olmalıdır ya da onurlandıran kişi veya kurumun adı ile birlikte fiil bulunması gerekmektedir. Geriye kalan satırlarlarda ise onurlandırılan kişinin unvanları ve yaptığı işler listelenebilir.

Ele geçen yazıt fragmanına istinaden önerisi sunulan tamamlamalarda düşünülen kişi, Gaius Iulius Cornutus'un oğlu Gaius Iulius Cornutus Bryoninus'tur¹². *Iulii Cornuti* Ailesi'ne mensup olan kişiler Roma İmparatorluk Dönemi'nde (MS I-II. yüzyıl) ve *leitourgia* görevleri üstlenerek inşaa faaliyetleri de gerçekleştirmişlerdir. Özellikle İmparatorluk kültü başrahipliği yapmış (ἀρχιερέυς)¹³ ve beş yılda bir düzenlenen Büyük Caisareia, Artemisia-Vespasianeia bayramlarının ve imparator için

12 Bryoninus ile ilgili kentten çıkan diğer bir yazıt için bk. Bru v.d. 2016.

13 Wellmann 1894, 471-486 s.v. ἀρχιερέυς.

düzenlenen oyunların da *agonothetes*'i (ἀγωνοθέτης)¹⁴ olarak kente önemli maddi katkılar sunmuştur.

Bibliyografya ve Kısaltmalar

- Alten-Güler 2018 Alten-Güler, E., “Perge Batı Nekropolis'ten İki Yeni Mezar Odası Yazıtı”, Arkeoloji, Tarih ve Epigrafi'nin Arasında: Prof. Dr. A. Vedat Çelgin'in 68. Doğum Günü Onuruna Makaleler (eds. M. Arslan – F. Baz), İstanbul, 69-76.
- Alten-Güler – Kileci 2018 Alten-Güler, E. – Kileci, Ş., “Perge'den Yeni Mezar Yazıtları”, Phaselis IV, 343-349.
- Alten-Güler 2020a Alten-Güler, E., “Perge'den Yayımlanmamış Epigrafik Fragmanlar – I”, Libri: Kitap Tanıtımı, Eleştiri ve Çeviri Dergisi VI, 19-59.
- Alten-Güler 2020b Alten-Güler, E., “Perge'den Traianus ve Ulpia Marciana için Yeni Bir Onurlandırma Yazıtı”, Cedrus VIII, 507-513.
- Bru v.d. 2016 Bru, H. – Demirer, Ü. – Tüner-Önen, N., “Inscriptions de Pergè”, ZPE 199, 65-82.
- Corsten 2010 Corsten, Th., “Names in -ιανος in Asia Minor a Preliminary Study”, Onomatologos: Studies in Greek Personal Names presented to Elaine Matthews (eds. R. W. V. Catling – F. Marchand), Oxford, 456-463.
- Gignac 1976 Gignac, F. T., A Grammar of the Greek Papyri of the Roman and Byzantine Periods, Vol. 1: Phonology, Milano.
- IGR III Cagnat, R., Inscriptiones Graecae ad Res Romanas Pertinentes, Paris 1906.
- I.Ephesos Wankel, H., Die Inschriften von Ephesos I (IK 11.1) Bonn 1979. Nolle, J., Die Inschriften von Ephesos VIII.2 (IK 17.4) Bonn 1984.
- I. Nikaia II (2) Şahin, S., Die Inschriften von Nikaia: Museum Iznik, Katalog der Antiken Inschriften des Museums von Nikaia (IK 10.2), Bonn 1982.
- I.Perge Şahin, S., Die Inschriften von Perge: Teil 1-2 (IK 54; 61), Bonn 1999.
- I. Side II Nolle, J., Die Inschriften von Side: Side im Altertum (IK 44. II), Bonn 2001.
- I.Stratonikeia Şahin, M. Ç., Die Inschriften von Stratonikeia I (IK 68, 1), Bonn 1981.
- Jones 1998 Jones, A. H. M., The Greek City from Alexander to Justinian, Oxford.
- Kileci 2019 Kileci, Ş., “Perge'den Rahip Apollonios'un Zeus Soter'e Sütun Adağı”, Cedrus VII, 557-573.
- Kileci 2020 Kileci, Ş., “Perge'den Yayımlanmamış Epigrafik Fragmanlar – II”, Libri: Kitap Tanıtımı, Eleştiri ve Çeviri Dergisi VI, 113-152.

14 Reisch 1894, 870-877 s.v. ἀγωνοθέτης. Bryoninus'un görevleri için ayrıca bk. Şahin (IPerge 54) 1999, 30-32. Atletik ve müzik yarışmalarının yer aldığı bayramlar dört, iki ya da her yıl olarak düzenlenen çeşitleri bulunmaktadır. Bayram sırasındaki organizasyon agonothetes sorumluluğunda idi. Ayrıca yarışlarda hakemlik ederek ödüllerin dağıtılması ile de ilgilenmekteydi (Magie 1950, 653; Wörrle 1988, 183-209; Jones 1998, 234). Ayrıca kentte önemli bir mevki elde etmek isteyen yüksek rütbeli kişiler için bu görev İmparatorluk Dönemi'nde de en popüler memuriyetler arasındadır. MS I. yüzyıldan itibaren büyük pentaeterik festivallerin imparatorluk kültürü ile bağlantılı olan gösteriler, özellikle gladyatör ve vahşi hayvan dövüşleri de yer alırken *leitourgia* olarak üstlenilen bu görev kapsamında maliyet artarken bir o kadar da kişiye prestij kazandırmaktaydı (Peker 2012, 62-63).

- LGPN Va Corsten, Th. A Lexicon of Greek Personal Names. Vol. VA, Coastal Asia Minor: Pontos to Ionia, Oxford, 2010
- LGPN Vb Balzat, J.-S. – Catling, R. W. V. – Chiricat, É. – Marchand, F. –Corsten, Th., A Lexicon of Greek Personal Names. Vol. VB, Coastal Asia Minor: Caria to Cilicia. Oxford, 2013.
- LGPN Vc Balzat, J.-S. – Catling, R. W. V. – Chiricat, É. –Corsten, Th. (Eds.), A Lexicon of Greek Personal Names, Volume VC: Inland Asia Minor, Oxford 2018
- Liddle – Scott 1892 Liddle, H. G. – Scott, R., A Greek-English Lexicon, Newyork-Chicago.
- Magie 1950 Magie, D., Roman Rule in Asia Minor I-II, Princeton.
- Marek 1993 Marek, C., Stadt, Ära und Territorium in Pontus-Bithynia und Nord-Galatia, Istanbuler Forschungen XXXIX, Tübingen.
- Mason 1974 Mason, H. J., Greek terms for Roman institutions: a lexicon and analysis, Toronto.
- Mitchel 1974 Mitchel, S., “The Plancii in Asia Minor”, JRS 64, 27-39.
- Peker 2012 Peker, G., Hellenistik ve Roma Dönemlerinde Pamphylia’da Kent Memurîyetleri, Akdeniz Üniversitesi Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Antalya.
- PIR2 A Groag, E. – Stein, A., Prosopographia Imperii Romani, Pars I, Berlin-Leipzig, 1933.
- Reisch 1894 Reisch, E., “ἀγωναθέτης”, RE 1 (Aal-Apollokrates).
- Schoeffer 1901 Schoeffer, V., “Demiurgoi”, RE 4.2 VIII. Halbband, 2856-2862.
- Sherk 1992 “The Eponymous Officials of Greek Cities IV: The Register: Part III: Thrace, Black Sea Area, Asia Minor”, ZPE 93, 223-272.
- Summer 1965 Summer, G. V., “The Family Connections of L. Aelius Seianus”, Phoenix 19, 134-145.
- TAM II Tituli Asiae Minoris, II. Tituli Lyciae linguis Graeca et Latina conscripti, E. Kalinka, ed. 3 fasc. Vienna 1920-1944. Fasc. 1, nos. 1-395, Pars Lyciae occidentalis cum Xantho oppido (1920); fasc. 2, nos. 396-717, Regio quae ad Xanthum flumen pertinet praeter Xanthum oppidum (1930); fasc. 3 nos. 718-1230, Regiones montanae a valle Xanthi fluminis ad oram orientalem (1944).
- Tüner-Önen 2018 Tüner-Önen, N., “Perge'den Yeni Yazıtlar: Titus Flavius Clemens Pelopidianus'un Sunduğu Yazıtlı İki Heykel Adağı”, Arkeoloji, Tarih ve Epigrafi'nin Arasında: Prof. Dr. A. Vedat Çelgin'in 68. Doğum Günü Onuruna Makaleler (eds. M. Arslan – F. Baz), İstanbul, 903-911.
- Tüner-Önen 2020 Tüner-Önen, N., “Two New Inscriptions from the Claudian Period at Perge”, Adalya XXIII, 277-87.
- Tüner-Önen – Arslan 2019 Tüner-Önen, N. – Arslan, M., “Perge Kentinden Yeni Onurlandırma Yazıtları”, Libri: Kitap Tanıtımı, Eleştirisi ve Çeviri Dergisi (V), 323-334.
- Wellmann 1894 Wellmann, M., “ἀρχιτερέυς”, RE 3 (Apollon-Artemis).
- Wörle 1988 Wörle, M., Stadt und Fest im kaiserzeitlichen Kleinasien, Vestigia 39, München.
- Yılmaz 2016 Yılmaz, F., “Perge Batı Nekropolisinden Yeni Mezar Yazıtları”, Phaselis II, 259-268.

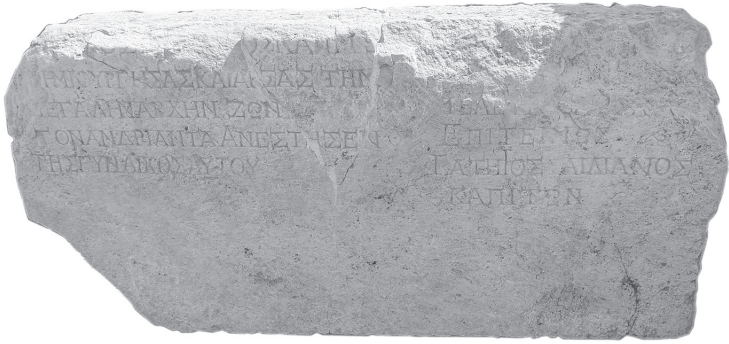

Fig. 1

Fig. 2

Fig. 3a

Fig. 3b